

Laboratorio di Traduzione

JOUNI INKALA

POESIE

Traduzione dal finlandese di Antonio Parente

JOUNI INKALA nasce a Kemi nel 1966. L'esordio poetico avviene con la raccolta *Qui il suo limite* (*Tässä sen reuna*, 1992) che gli vale il premio "J. H. Erkko". Nella sua seconda raccolta, *Della stanza e della famiglia* (*Huonetta ja sukua*, 1994) il teatro della narrazione non è più il "limite del mondo" (la Finlandia e il nord Europa), come nella precedente, ma l'Europa orientale e meridionale. Una particolare raffinatezza linguistica e di pensiero Inkala la esibisce nella sua terza raccolta, *La compagnia dei Santi* (*Pyhien seura*, 1996), dove l'autore si sofferma, sommessamente e devotamente, sui temi della fede e della religione, in una maniera insolitamente esplicita per un poeta della sua generazione. Il tema dell'amore sacro e profano viene approfondito nelle raccolte, *Per ciò che rimane* (*Sille joka jää*, 1998) e *Viaggio nel deserto* (*Autiomaaretki*, 2000). Nel 2002 pubblica *Non scritto* (*Kirjoittamaton*), nel 2005 *Tempi di corno* (*Sarveisaikoja*), nel 2008 *Quale sapere è indispensabile all'essere umano* (*Minkä tietäminen on ihmiselle välttämätöntä*) e nel 2011 *Chemiosintesi* (*Kemosynteesi*). La sua ultima raccolta è *Durata aperta* (*Kesto avoin*), pubblicata nel 2013.

<p>KIILAUS</p> <p>Kiusa juttuko? Ei, ei olla kaupan kassalla. Tämä tapahtuu lähempänä.</p> <p>Muisto tunkee ensimmäisenä mieleen juolahtaneen kylkeen. Uusrikas, numeroa tekevä, nousukas ja käy kuten tavallisesti.</p> <p>Arempi taipuu toisen tahtoon, antaa tilaa vierellään. Kaksi muistoa virtaa hetken rinnakkain eri kokoisina, eri lämpöisinä.</p> <p>Ne ovat keskenään eri veriryhmää samaa suoneen sopimattomia.</p> <p>Vaikka kuinka ovat saman suvun kasvatteja toinen tuskin asettaa toisen puolesta etu- ja keskisormiaan pyhän kirjan kannelle.</p> <p><i>Kesto avoin 2013</i></p>	<p>INCUNEARSI</p> <p>Una cosa fastidiosa? No, non siamo alla cassa del negozio. Ciò accade più vicino.</p> <p>Il ricordo balugina a fianco del ricordo sovvenuto per primo. Nouveau riche, borioso, arrampicatore sociale e va come al solito.</p> <p>Più sensibile si piega alla volontà altrui, fa spazio accanto a sé. Due ricordi scivolano per un istante in parallelo di dimensioni diverse, a temperature differenti.</p> <p>Reciprocamente appartenenti a diversi gruppi [sanguigni inadatti alla stessa vena.</p> <p>Pur essendo pupilli della stessa famiglia è improbabile che uno sistemi per l'altro il suo dito indice e medio sulla copertina del libro sacro.</p> <p><i>Durata aperta, 2013</i></p>
--	--

<p>(...</p> <p>Elämän- lanka pujottautuu vitkaan oviaukon lävitse.</p> <p>Sen täytyy aina johdattaa jotakuta solmuun menemisen uhalla.</p> <p>Onnistumisen kipinät kalpenevat eräänä näköalattomana päivänä</p> <p><i>perussyytösten ja puoltoäänien laumassa</i></p> <p>ja antavat tilaa virheille jotka ovat kykenemättömiä tekemään kenestäkään pilaa.</p> <p>Siihen virheet ovat liian täynnä itseään.</p> <p>Pullistellen ne osoittavat tästä hetkestä käsin alkukiihdytykseen päin johtavia jarrutusjälkiä.</p> <p><i>Kesto avoin 2013</i></p>	<p>(...</p> <p>Il filo della vita lentamente passa per la porta aperta.</p> <p>Deve sempre condurre qualcuno oltre l'annodamento.</p> <p>Le scintille del successo impallidiscono in una giornata senza vista</p> <p><i>in una mandria di accuse di base di voci in [difesa</i></p> <p>e lasciano spazio ad errori che sono incapaci di farsi beffa di chiunque.</p> <p>Per questo gli errori sono troppo pieni di sé.</p> <p>Gonfiandosi indicano le tracce primarie della frenata che vanno da [questo istante verso l'accelerazione iniziale.</p> <p><i>Durata aperta, 2013</i></p>
--	--

YKSIÖ

Pariskunta tuijottaa vierastaan.
Tänä iltana he vanhenevat tasangoiksi.

Heidän vaikenemisensa aiheet
sinkoilevat kuin virukset.

Miten helppoa olisi jos ne
ommeltaisiin heidän mantteleittensa
vuorten sisään.

Dialogiin, silloin kun se kuuluu
ei pidä lisätä yhtään.

Viemäriputkesta tuli kaivettua
naapurin naurishaudikas

koiran karvaa.
Ei siinä mitään.

Pelko on toista maata.

Sen kanssa voi elää.

Kesto avoin, 2013

MONOLOCALE

La coppia fissa il loro ospite.
Questa sera invecchiano appiattendosi.

I motivi del loro silenzio
svolazzano come virus.

Come sarebbe facile se
qualcuno li cucisse nelle fodere
dei loro mantelli.

Al dialogo, qualora si senta
non bisogna aggiungere affatto
[dello zucchero.

Dal canale di scolo emerge alla luce
la rapa lessata del vicino
i peli del cane.

Non importa.

Il timore è tutt'altro.

Ci puoi convivere.

Durata aperta, 2013

VASTAAJAT	INTERROGATI
<p>I</p> <p>(Mies)</p> <p>”Rituaali, uhrikivelle kokoontuminen. Veriuhri, joka säilyi mykkänä, sai tiiliverhoilun. Jumalan vihan leppyminen. Ukkosen pelko, vain kirkaisu, ynähdys, nännin pureskelu. Pikaistuksissa päätetty liitto. Pikaistuksissa päätetty ja päätetty.”</p>	<p>I</p> <p>(Uomo)</p> <p>“Un rituale, adunanza alla pietra sacrificale. Per il sacrificio di sangue, che si preserva muto, un pannello di mattoni. La riconciliazione dell'odio divino. La paura del tuono, solo uno strillo, un gemito, morderchiare il capezzolo. L'alleanza che si conclude con precipitazione. Decisa e conclusa con precipitazione.”</p>
<p>II</p> <p>(Nainen)</p> <p>”Kuvaelma, jonka tarkoitus on esittää talvea, lunta, sitä lepää kaikkialla haarat levällään. Voisiko se esittää sittenkin iltaa, jolloin kompassineula jännittyy kohti Pohjantähteä, luottamusta, joka hikoaa kämmenkuoppaan, sulanesteeksi.”</p>	<p>II</p> <p>(Donna)</p> <p>“Un quadro vivente, il cui scopo è mostrare l'inverno, la neve, giace dappertutto con le estremità dispiegate. Può darsi che mostri anche la sera, quando l'ago della bussola è teso verso la stella polare, la fiducia che trasuda nell'incavo della palma, liquido sciolto.”</p>
<p>III</p> <p>(Tieto)</p> <p>”Kun valloittajat anastivat kaupungin, sydämenne eivät sykkineet heidän marssivien saappaitensa tahdissa.”</p>	<p>III</p> <p>(Informazione)</p> <p>“Quando i conquistatori presero la città, i vostri cuori non scandirono la cadenza dei loro stivali in marcia.”</p>
<p><i>Kesto avoin, 2013</i></p>	<p><i>Durata aperta, 2013</i></p>

XXXIII

Jossain yössä
miehen luotilanka putoaa
seitsemän tuumaa naisen lantion mereen.

Mies laskee maitinsa
nainen mätinsä
yhdessä uutteen nostavat hetkestä muiston.
Sen sisällä verisuonet haarautuvat
kuin kämmenet.

*Analyysi on lapsuutta,
synteesi aikuisuutta.*

Heitäkin vastoinkäymiset ovat
vuoroin koetelleet
vuoroin vahvistaneet

myötäkäymiset kieltäytyneet
kuolemasta heissä sukupuuttoon.

Vakiot ja muuttujat 2015 (julkaisematon)

XXXIII

Da qualche parte nella notte
il filo a piombo dell'uomo affonda
sette pollici nel mare della pelvi femminile.

L'uomo depone il suo latte di pesce
la donna le sue uova di pesce
insieme gli estratti accrescono la memoria
[dell'istante.

Al suo interno i vasi sanguigni si diramano
come i palmi.

*L'analisi è fanciullezza,
la sintesi adulezza.*

Le avversità hanno
a volte messo alla prova
a volte rafforzato anche loro

le fortune rifiutato
di estinguersi in loro.

Costanti e variabili 2015 (raccolta inedita)

SONETTI

Pysyvä todistus auringon vedystä:
savu nousee pellolla, ilmaan kirjoittaa,
päärynäpuu kukassa, rastas oksallaan.
Olemme kaikki tulleet tähtipölystä!

Käyn kyljelleni maahan, nautin näystä:
päivä liikkuu eri puolella mannertaan,
riippusilta paimentaa rekkajonojaan,
kaivos tyhjentyy sorasta ja kivistä.

Punarinnan puuha on hengen ja aineen.
Miten voi ihminen kuolettaa huolensa
jos ne saavat sielussa sijan ja maineen?

Oppii kävelemään halvaantunut nainen!
Elämän sitkeys kuiskaa, pitää puolensa,
yhdessä ensiaskelten pallon lasten.

(julkaisematon)

SONETTO

La prova dell'idrogeno solare:
sul campo il fumo sale e scarabocchia
il pero in fiore, il tordo vi si innocchia.
La nostra vita, polvere stellare!

Affianco la terra, vista ancor più gaia:
altrove il giorno si sposta palese,
il ponte a guardia di file sospese,
la miniera già senza pietre né ghiaia.

Spirito e materia il passero ha a cura.
Sopprimer le pene, chi ne è capace
se nell'anima han buon nome e le mura?

L'inferma già percorre la via dura!
Vocia e s'arrocca la vita tenace,
coi bimbi del globo, prima ventura.

(inedita)